

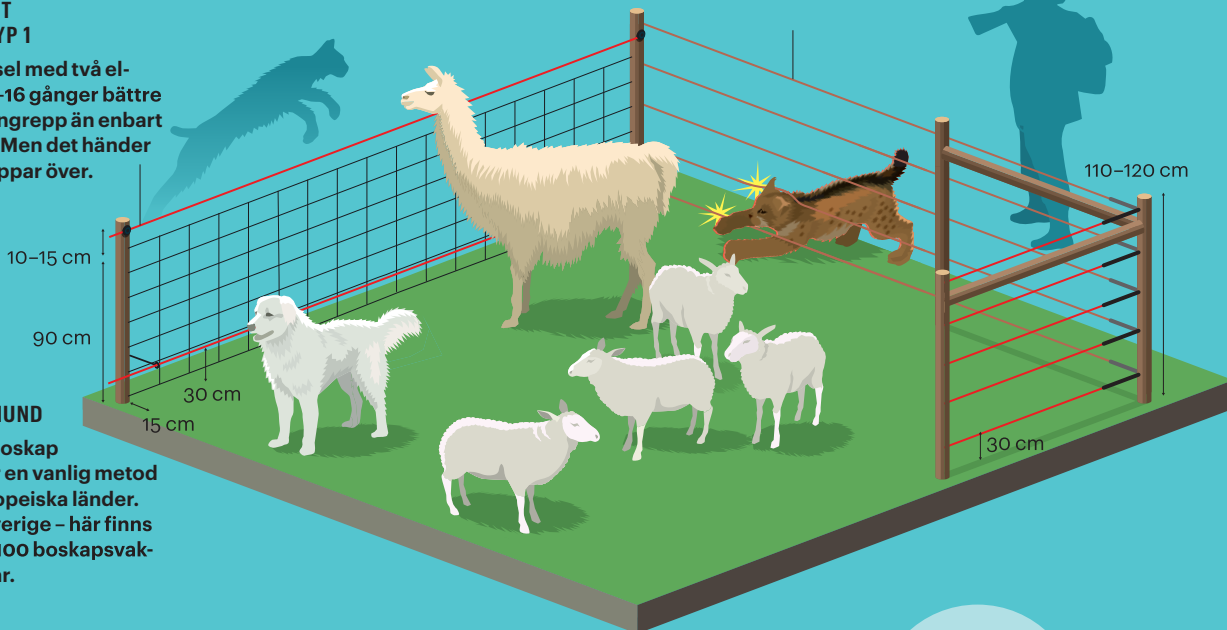
Så stoppas rovdjuren

Om boskapen ska skyddas mot rovdjursangrepp på ett effektivt sätt, måste åtgärderna anpassas till de lokala förutsättningarna. Därför skiljer sig lösningarna mellan olika platser och länder. *Av Jesper Nyström & Johan Jarnestad*

Sverige – stängsel, vaktdjur och jakt

ELFÖRSTÄRKT STÄNGSEL TYP 1

Ett förstärkt stängsel med två eltrådar ger 4–16 gånger bättre skydd mot angrepp än enbart förstärkt stängsel. Men det händer att lodjur hoppar över.

VAKTDJUR: LAMA

Lamadjur kan skydda boskap mot rovdjursangrepp. Metoden är vanlig i USA men än så länge ovanlig i Sverige.

ELFÖRSTÄRKT STÄNGSEL TYP 2

Ett stängsel bestående av fem eltrådar skyddar ungefär lika bra som ett elförstärkt förstärkt stängsel. Men ingen av modellerna ger ett helt säkert skydd.

SKYDDSJAKT

Alla stora rovdjur är fridlysta i Sverige. Men enskilda rovdjursindivider som angriper boskap får skjutas. Metoden är effektiv, under förutsättning att man hittar rovdjuret i fråga.

VAKTDJUR: HUND

Att skydda boskap med hund är en vanlig metod i många europeiska länder. Men inte i Sverige – här finns det färre än 100 boskapsvaktande hundar.

Tanzania – massajernas levande staket

Massajfolket lever på Serengetis savann. Här finns ingen elektricitet, så boskapen kan inte skyddas med elstaket. Men en kombination av pålstaket och taggiga träd stoppar både lejon, hyenor och leoparder.

Stolpar av myrraträd grävs ned i marken och slår rot. Kronorna växer samman och skapar en barriär som skyddar mot lejon.

Leoparder kan klättra över stängslen, men avskräcks av trädens taggar.

Förstärkning med stängsel

Myrraträd

2,2 meter

Rotsystemen hindrar hyenor från att gräva sig in.

Forskning & Framsteg

Illustration: Johan Jarnestad